

Od świadomości do działania: projektowanie inkluzywnego środowiska pracy dla osób neuroatypowych

Barbara Majerska
Research and Strategic Design Director

Barbara Majerska

Research and Strategic Design Director

Specjalizuje się w projektowaniu zorientowanym na człowieka, biofilnym i wysoce funkcjonalnym. Pracując zarówno w środowisku naukowym, jak i biznesowym, potrafi łączyć najlepsze praktyki z tych dwóch obszarów. Interesuje ją temat dobrostanu człowieka w architekturze i środowisku zbudowanym.

Współautorka raportu „Neuroróżnorodni w biurze” oraz licznych projektów środowisk pracy, w tym biur Arup i Lipton.

Doktorantka na Politechnice Warszawskiej.

Igor Łysiuk

Senior Architect and Research Specialist

Specjalizuje się w projektowaniu przestrzeni komercyjnych i środowisk pracy. Bierze udział w procesach badawczo-projektowych, w których analizuje potrzeby użytkowników i organizacji biznesowych przekładając to na architekturę.

W swojej pracy wykorzystuje umiejętność adaptacji, obserwacji i dostrzegania niewidocznych na pierwszy rzut oka powiązań.

Redaktor i współzałożyciel kwartalnika RZUT, zaangażowany w działania ZODIAKU Warszawskiego Pawilonu Architektury.

?

Najważniejsze pojęcia

neuroróżnorodność

Naturalne zróżnicowanie ludzkich umysłów, które obejmuje pełne spektrum sposobów działania i rozwoju ludzkiego układu nerwowego.

neurotypowość

Określenie zestawu cech charakteryzującego osoby, których rozwój neurologiczny przebiega „typowo”. Mieści dużą różnorodność ludzkich umysłów.

neuroatypowość

Określenie zestawu cech charakteryzującego osoby, których rozwój neurologiczny odbiega od typowego. Może być to powiązane z diagnozą spektrum autyzmu, ADHD itp.

hiposensytywność

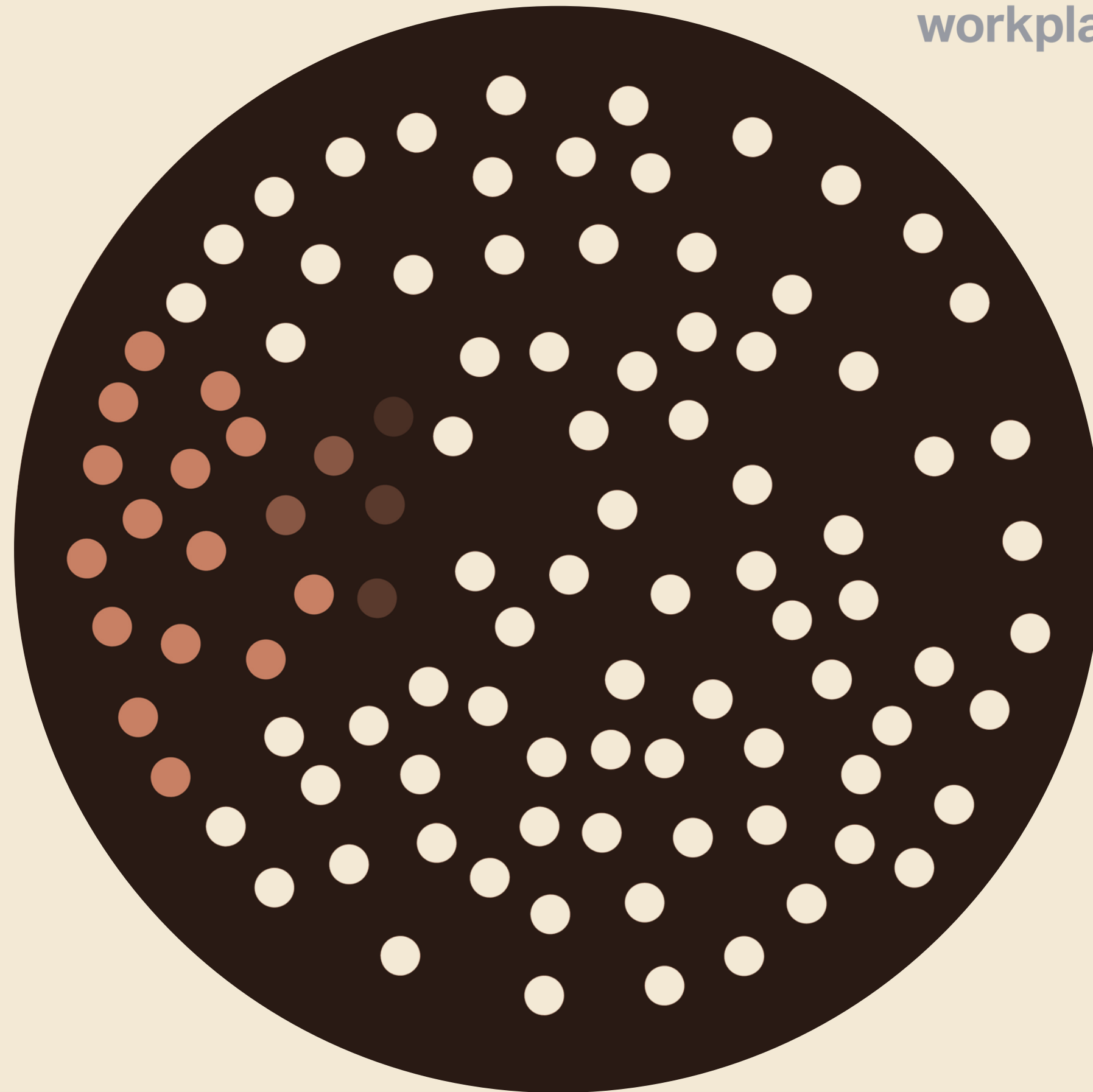
Obniżona wrażliwość na bodźce środowiskowe, takie jak dźwięki, światło czy kolory.

hipersensytywność

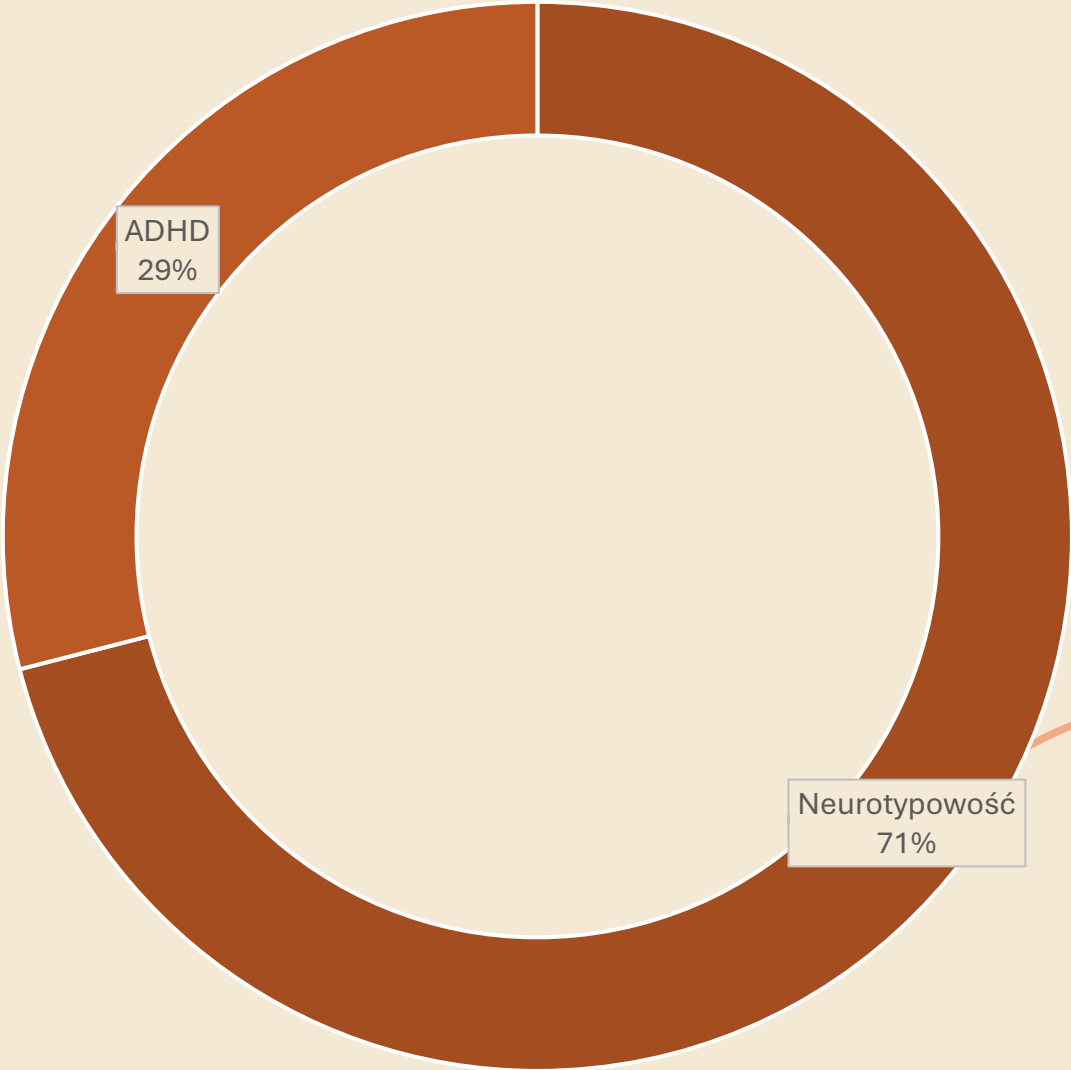
Zwiększona wrażliwość na bodźce środowiskowe, takie jak dźwięki, światło czy kolory.

15-20%* ludzkości jest neuroatypowa

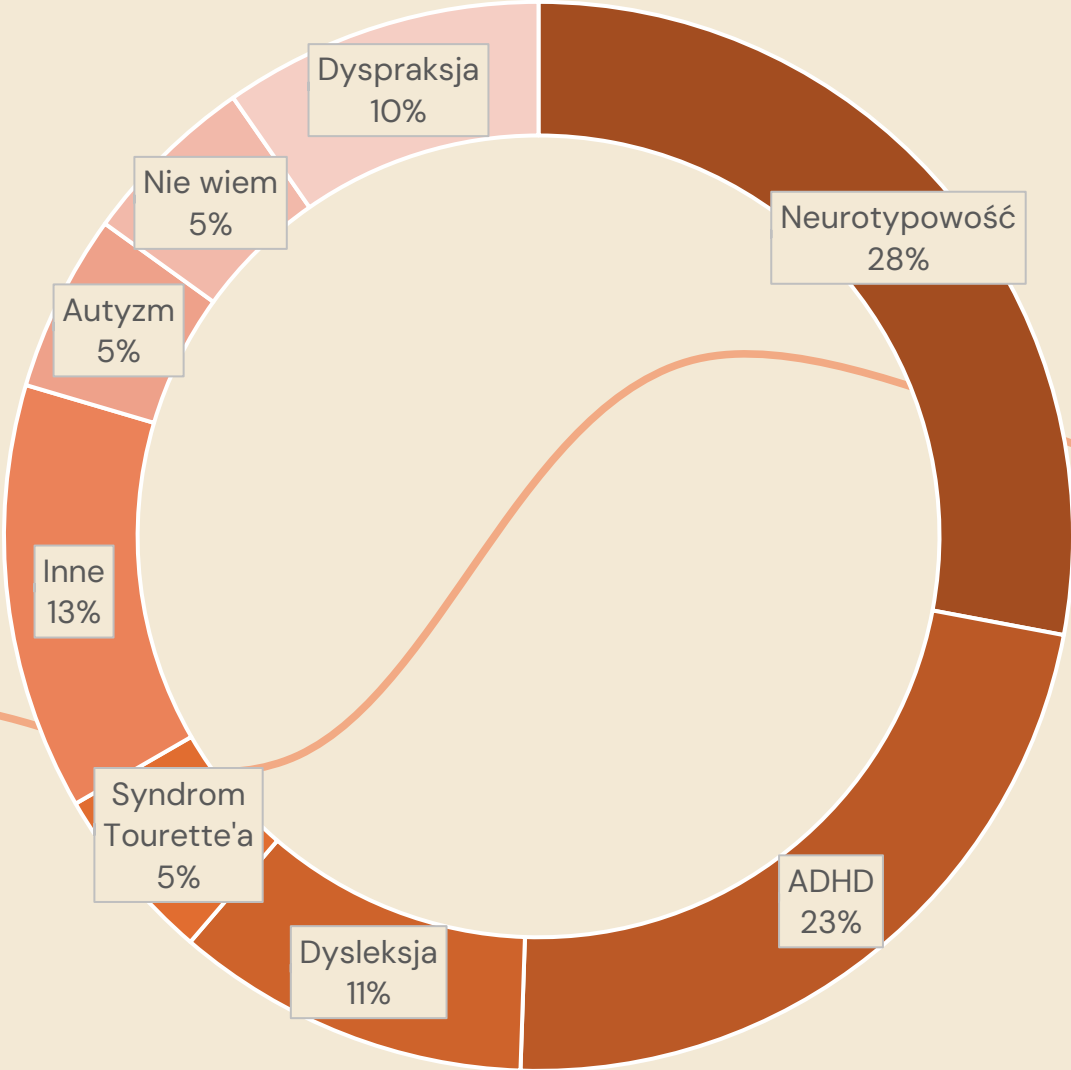
Źródło: National Cancer Institute
*podane wartości są szacunkowe

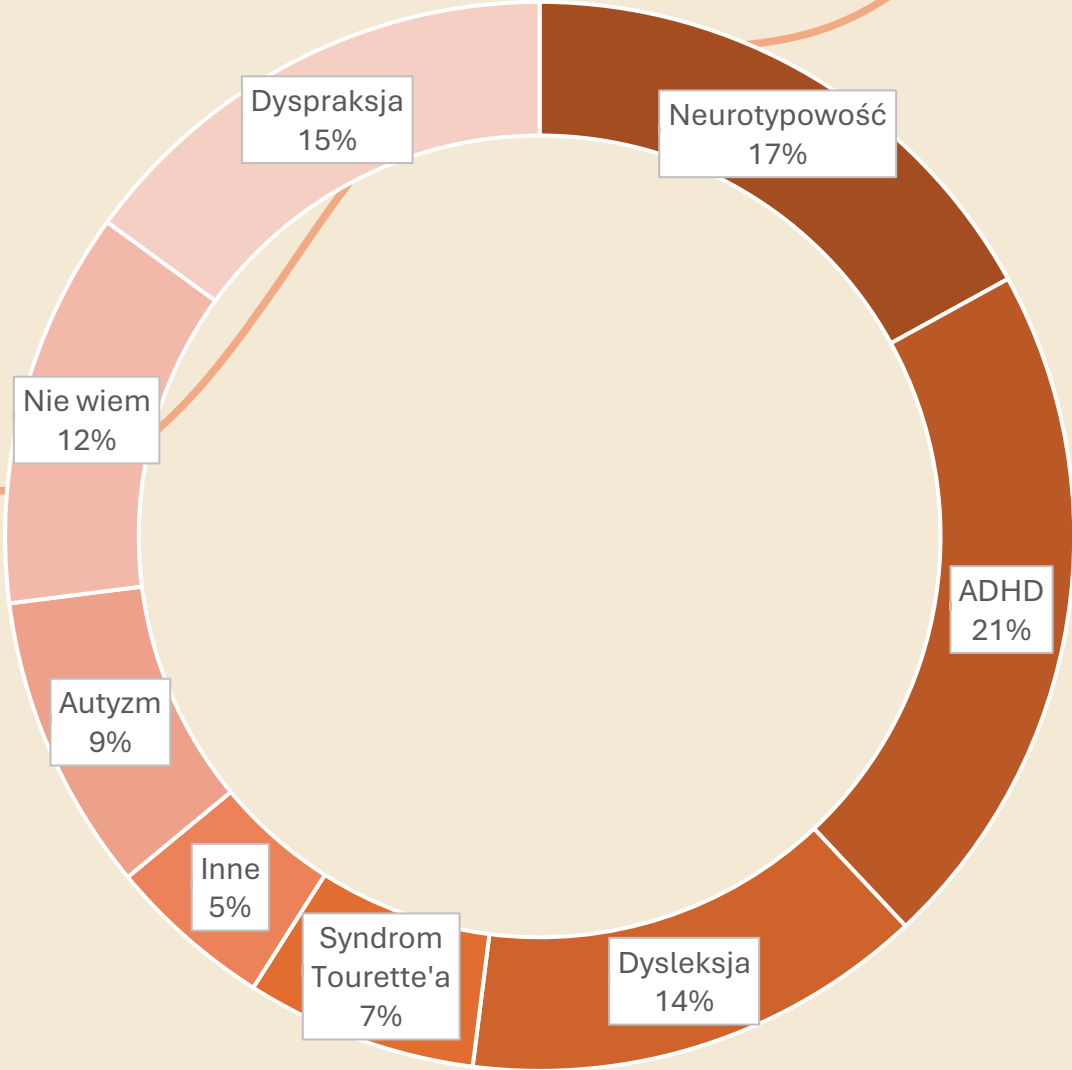
Grupa wiekowa 60+

Grupa wiekowa 40-50

Grupa wiekowa 20-30

Źródło: Designing Neuroinclusive Laboratory Environments, HOK

Możliwości neuroróżnorodności

ASD

- Większa wrażliwość sensoryczna w zakresie modalności wzrokowej pozwala **dostrzegać szczegóły niewidoczne dla innych**.
- Adekwatnie przydzielone do preferencji poznawczych zadania stwarzają **możliwość koncentracji oraz doskonałego zapamiętywania**.
- Ograniczone rozumienie emocji przez osoby z ASD okazuje się atutem w zawodach wymagających **racjonalnego podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów**.
- Cechy takie jak perfekcjonizm i zaangażowanie.

ADHD

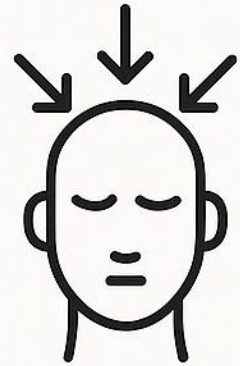
- W odpowiednich warunkach pojawia się **zdolność do superintensywnego skupienia** (hyper-focus).
- Osoby z ADHD charakteryzują się zdolnościami wzrokowoprzestrzennymi, a także kreatywnością.
- Nadpobudliwość psychoruchowa może się okazać zaletą. Może być rodzajem **siły napędowej wzmagającej wielozadaniowość** czy skupienie.

IPD

- U osób z dysleksją intensywniej rozwijają się cechy szczególnie istotne w zawodach związanych z przedsiębiorczością. To **zdolności przywódcze, innowacyjne myślenie, tendencja do komunikacji werbalnej czy umiejętność delegowania**.
- Dla osób z zaburzeniami przetwarzania informacji kreatywność nierzadko jest zwiększona niż u tych neurotypowych. Osoby z IPD przejawiają **umiejętności wizualno-przestrzenne oraz opowiadania historii**.

Tryby funkcjonowania w biurze

Praca w skupieniu

Refleksja i regeneracja

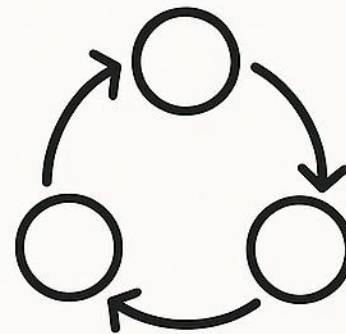
Praca kreatywna

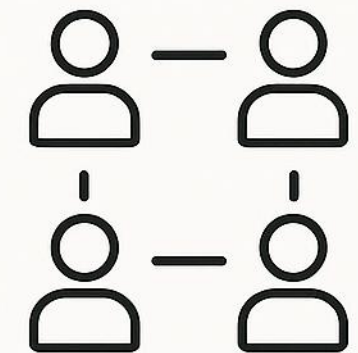
Spotkania, praca
wspólna

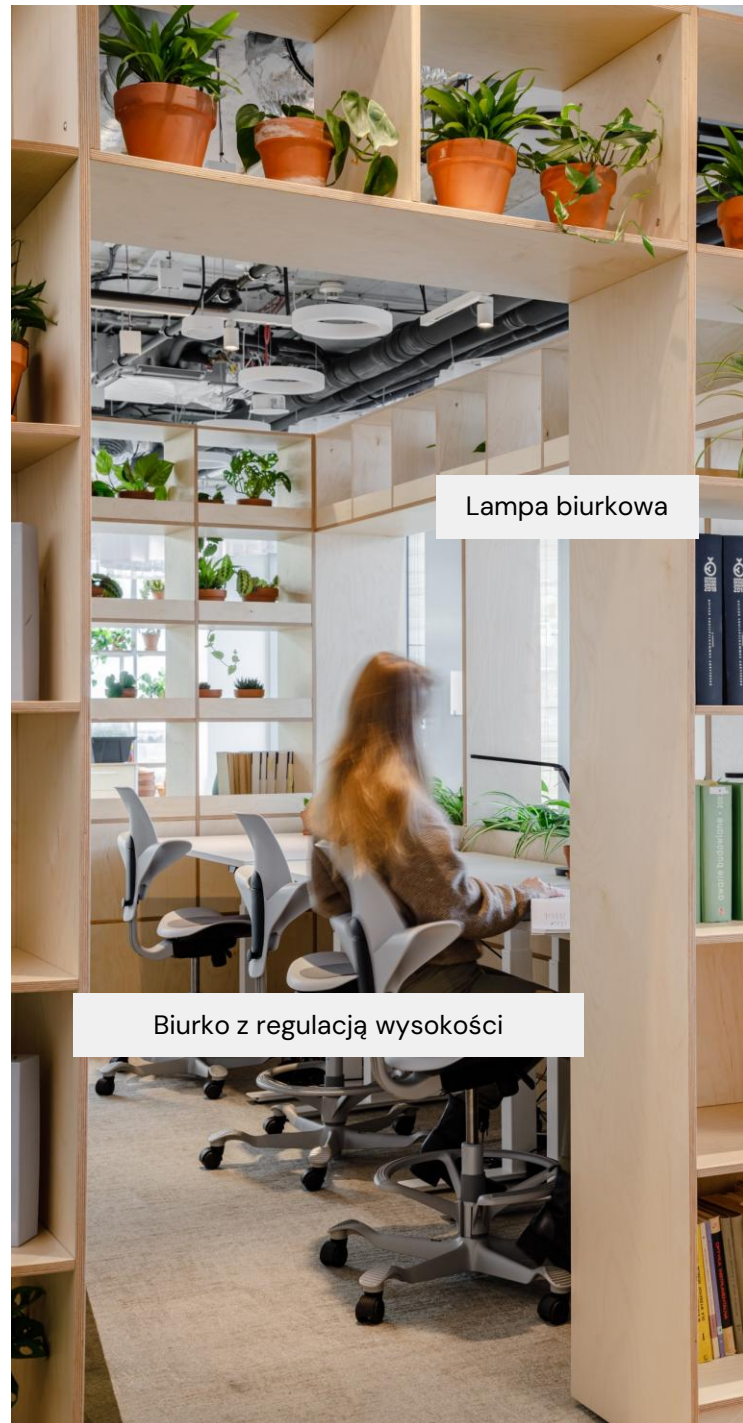

Współpraca,
przetwarzanie
informacji

Relacje społeczne

Lampa biurkowa

Biurko z regulacją wysokości

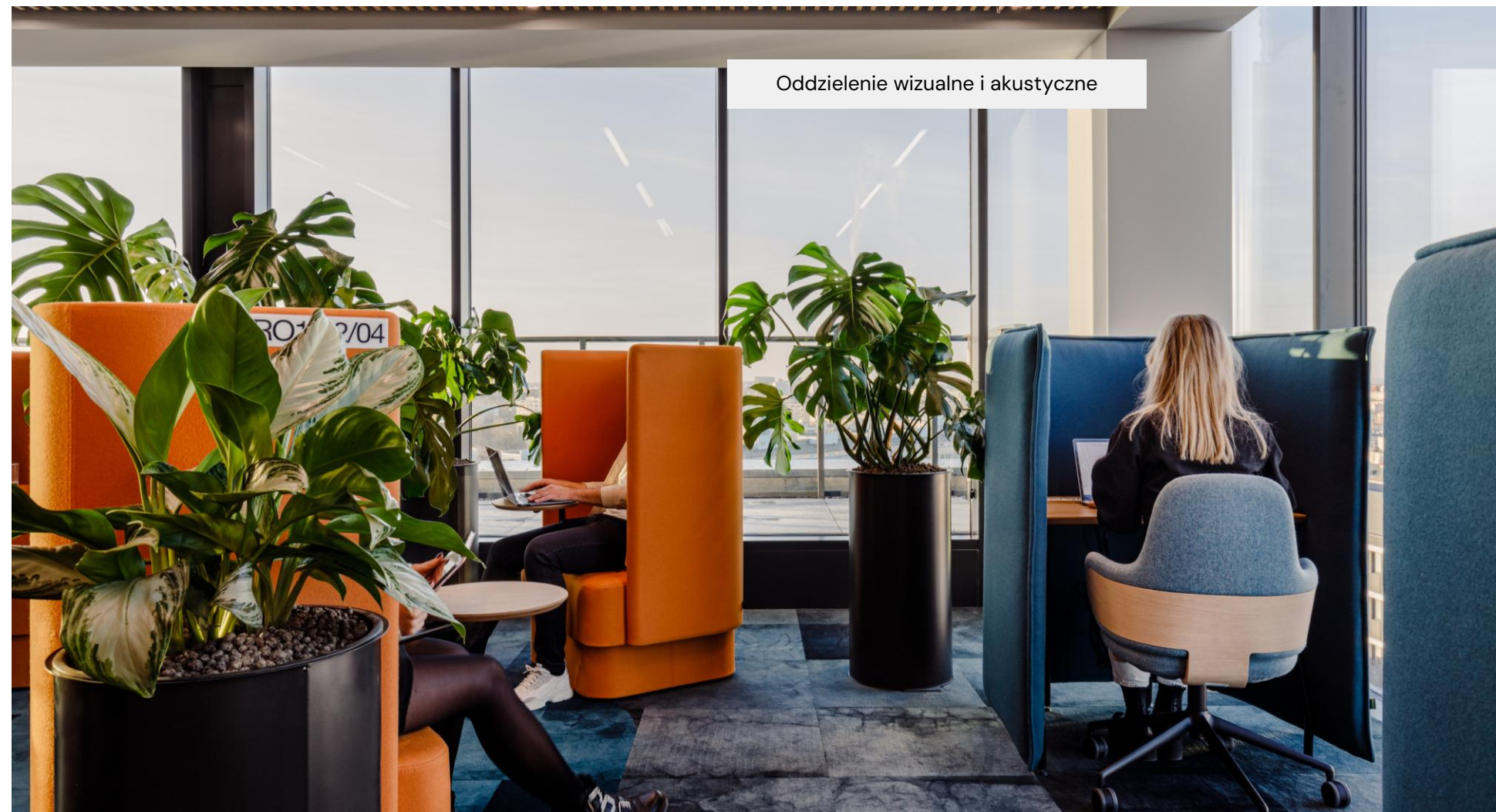
Aktywne siedziska

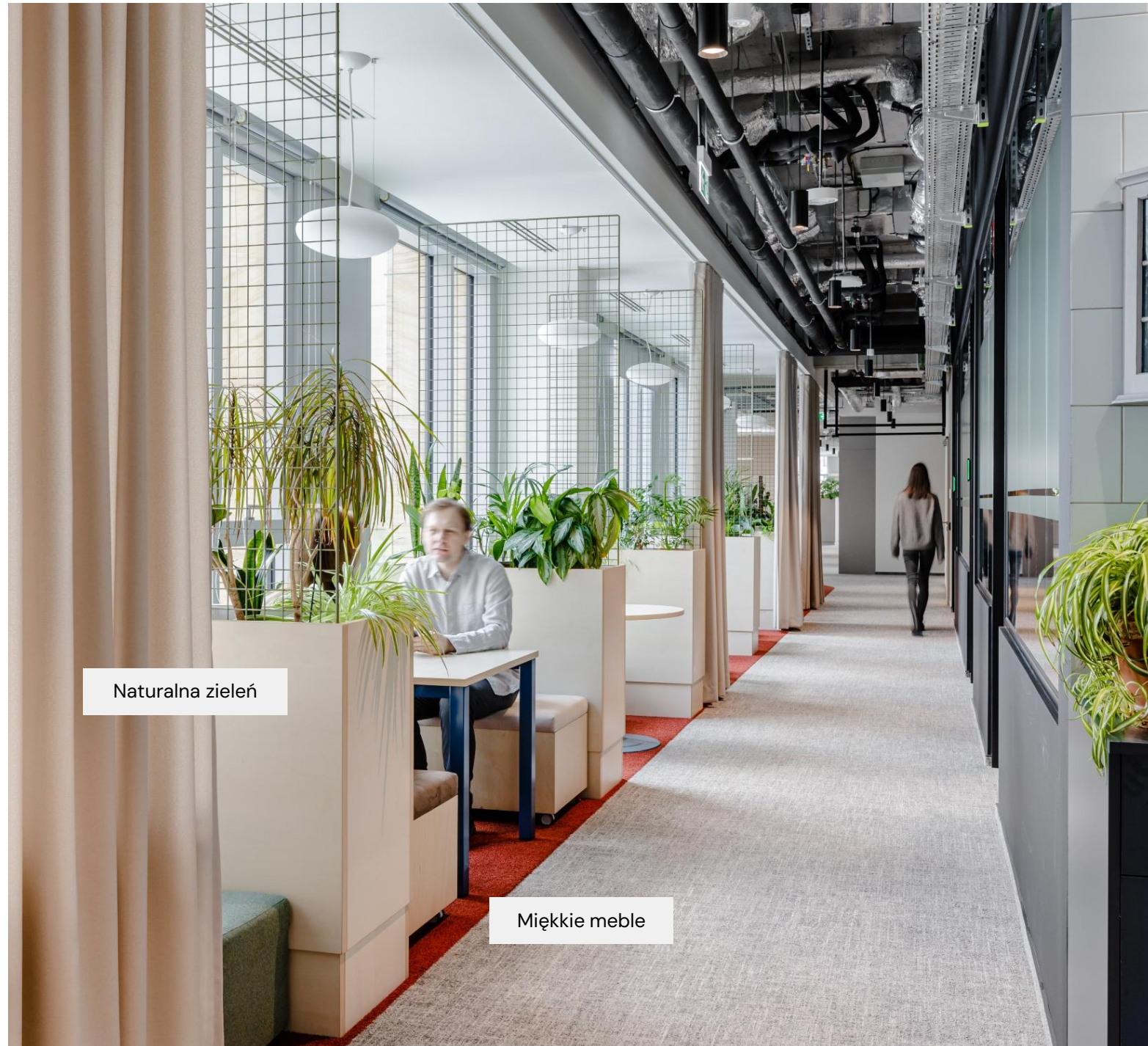
Kontrola nad warunkami

Rezerwacja długoterminowa

Przestrzeń do pracy w skupieniu

Oddzielenie wizualne i akustyczne

Naturalna zieleń

Miękkie meble

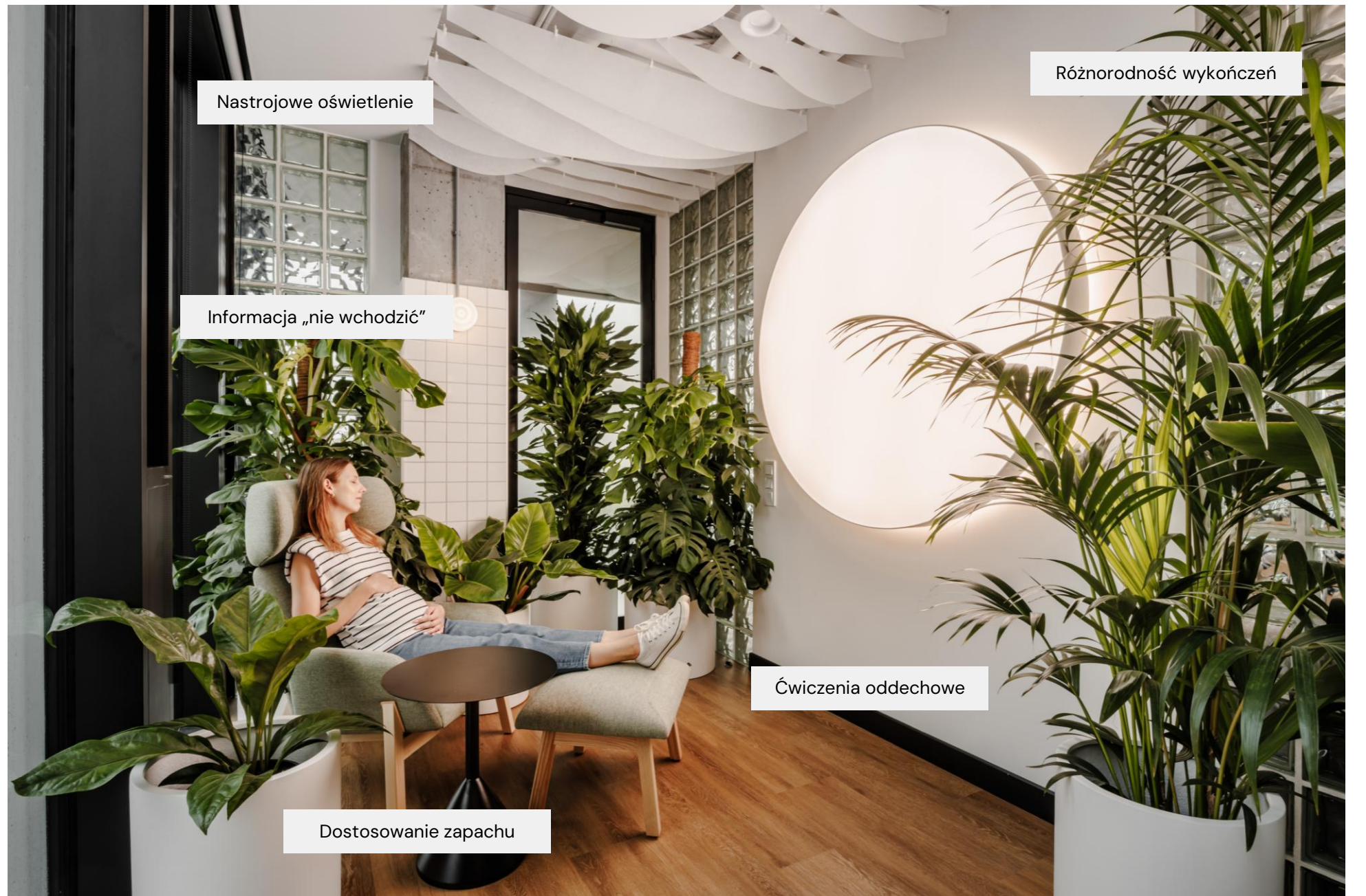
Przestrzeń do refleksji i regeneracji

Gry wieloosobowe

Przyrządy do ćwiczeń

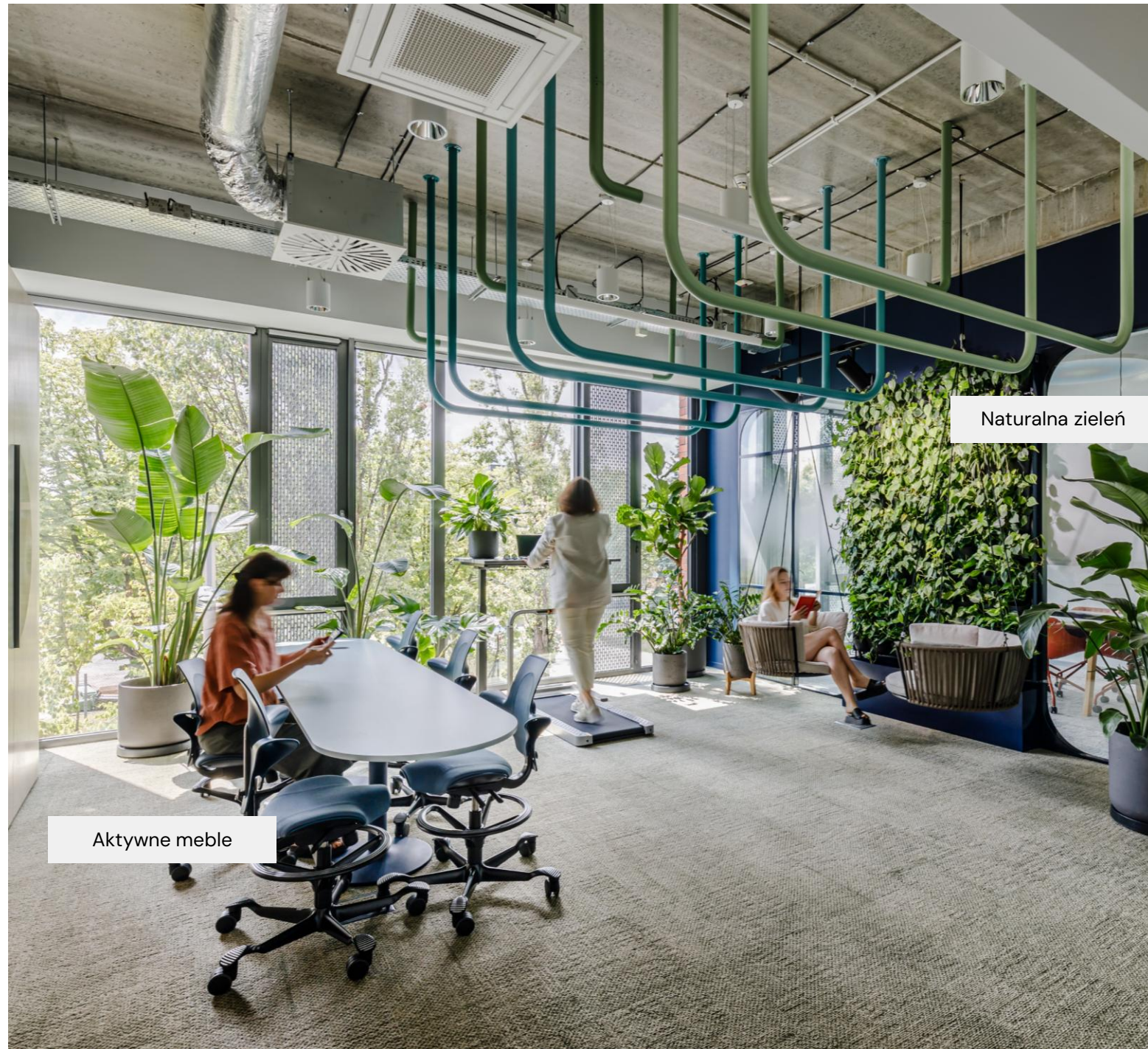
Nastrojowe oświetlenie

Różnorodność wykończeń

Informacja „nie wchodzić”

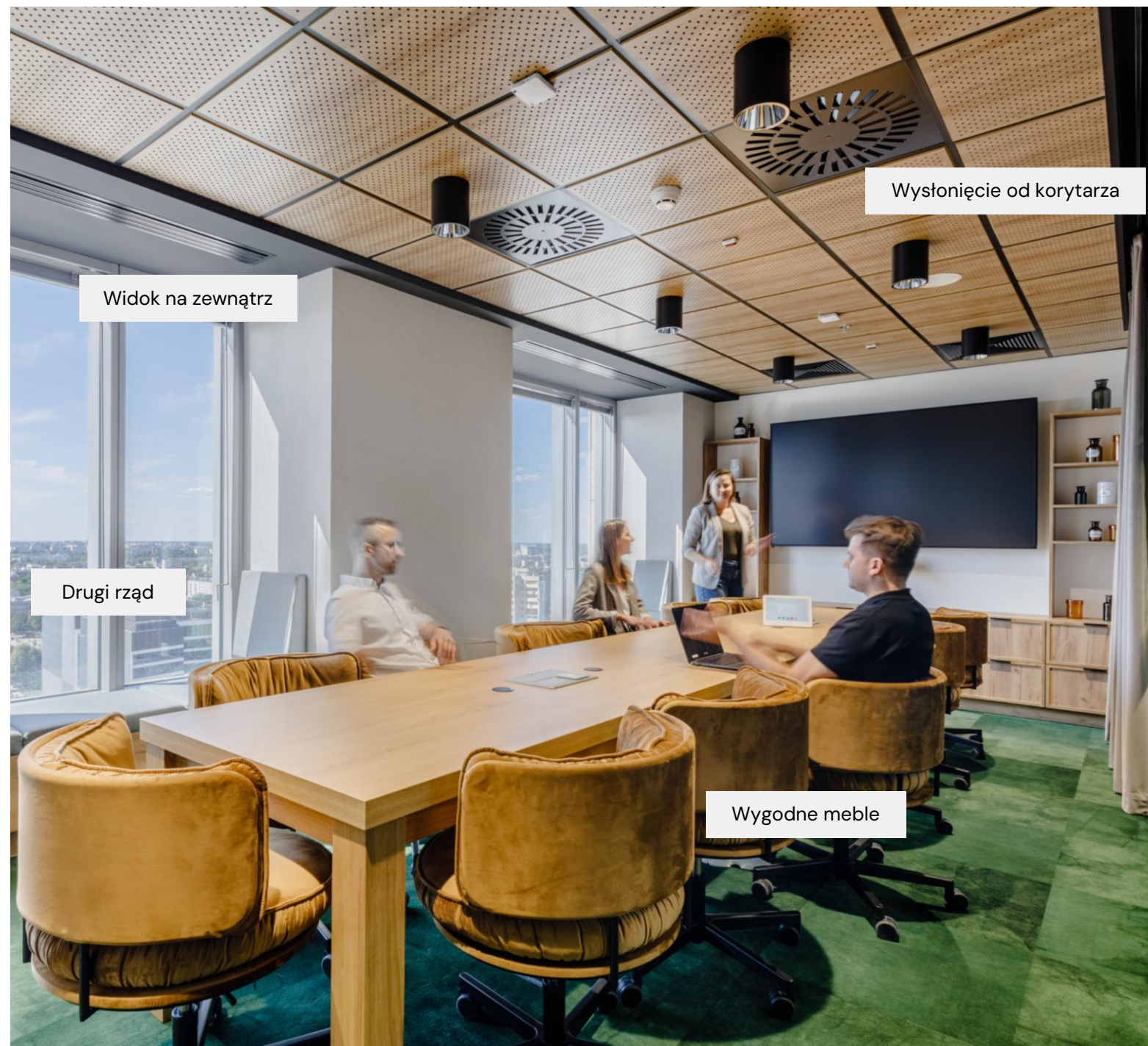
Ćwiczenia oddechowe

Dostosowanie zapachu

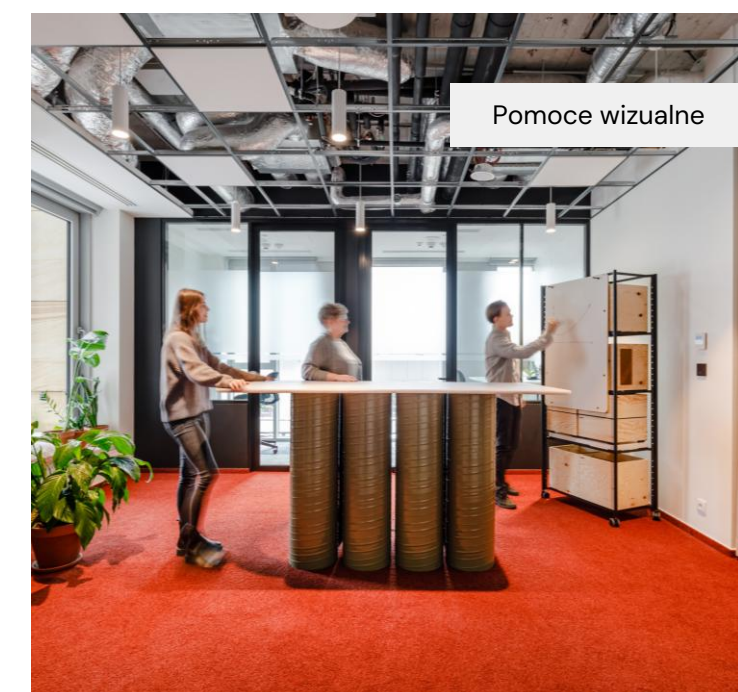
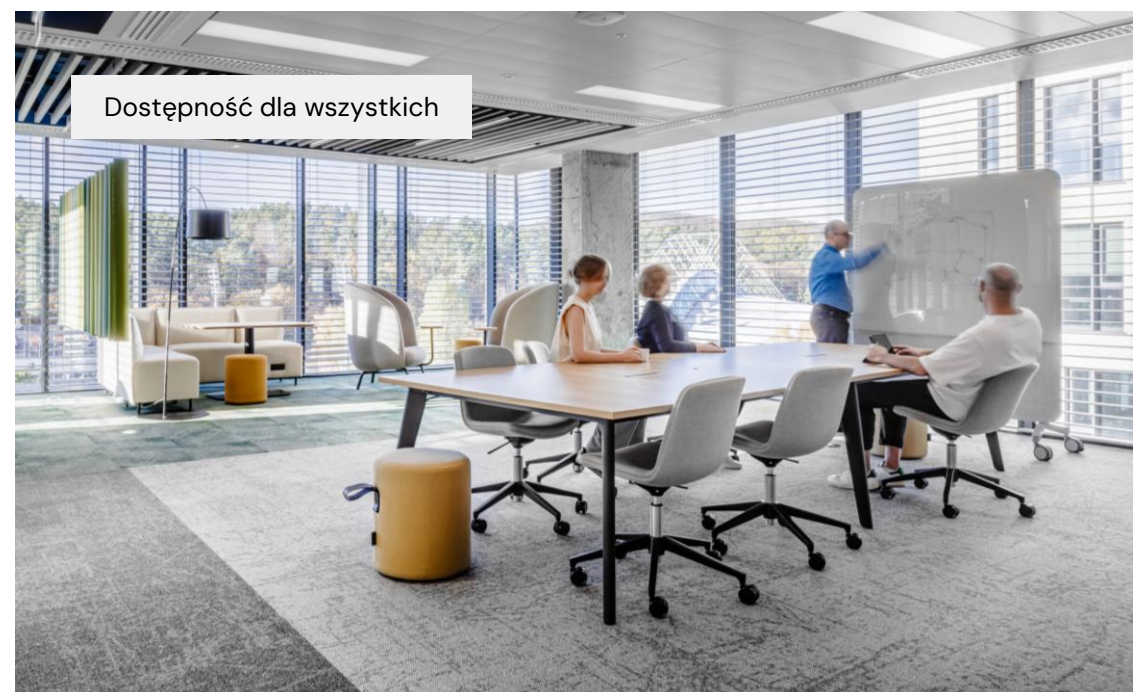
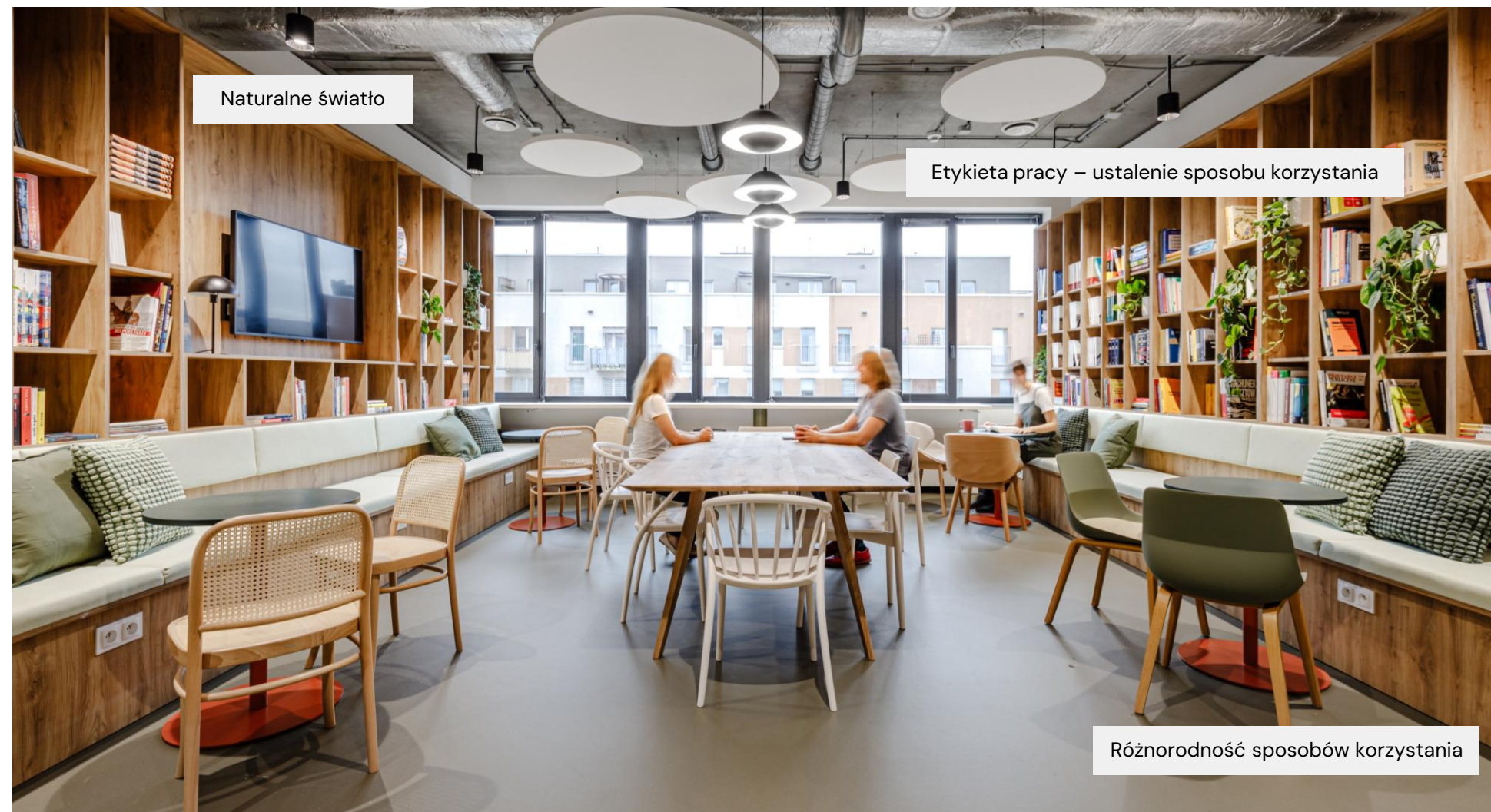

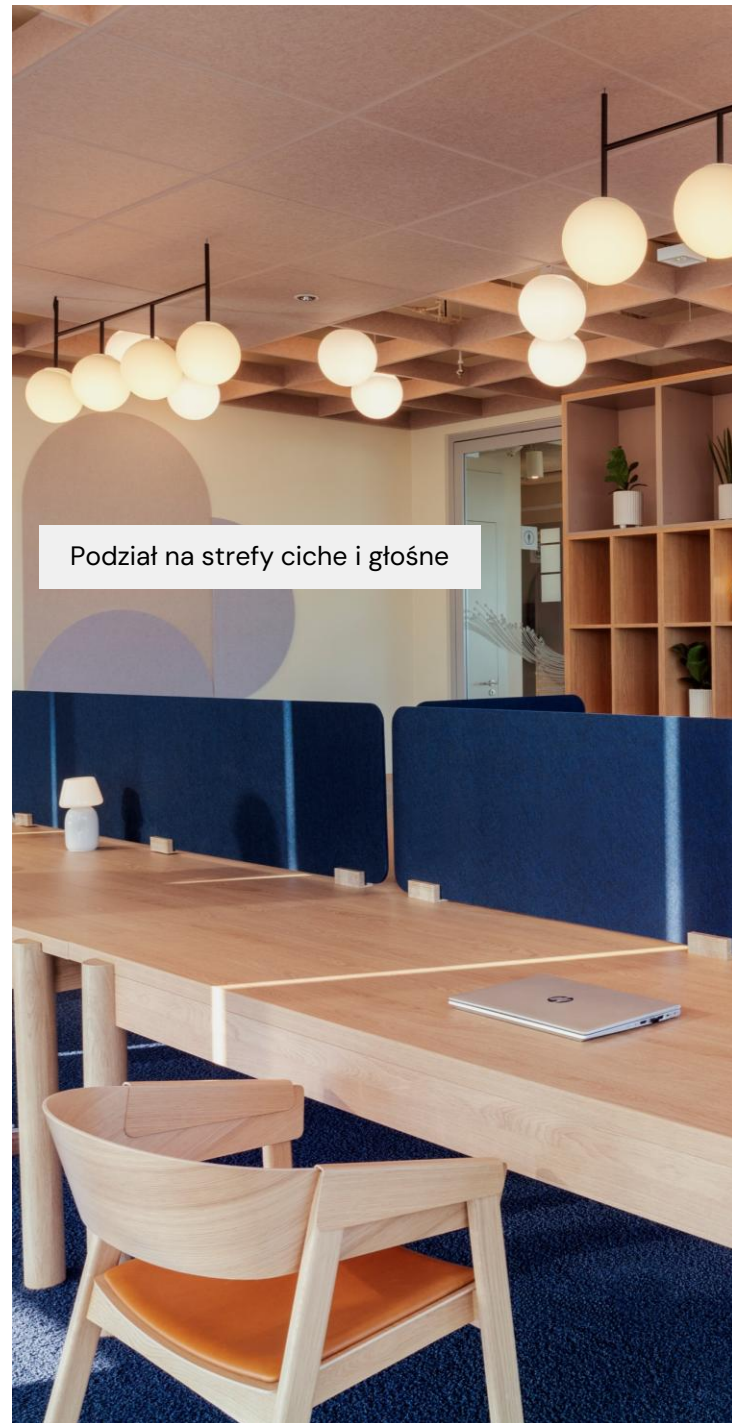
Przestrzeń wspierająca kreatywność

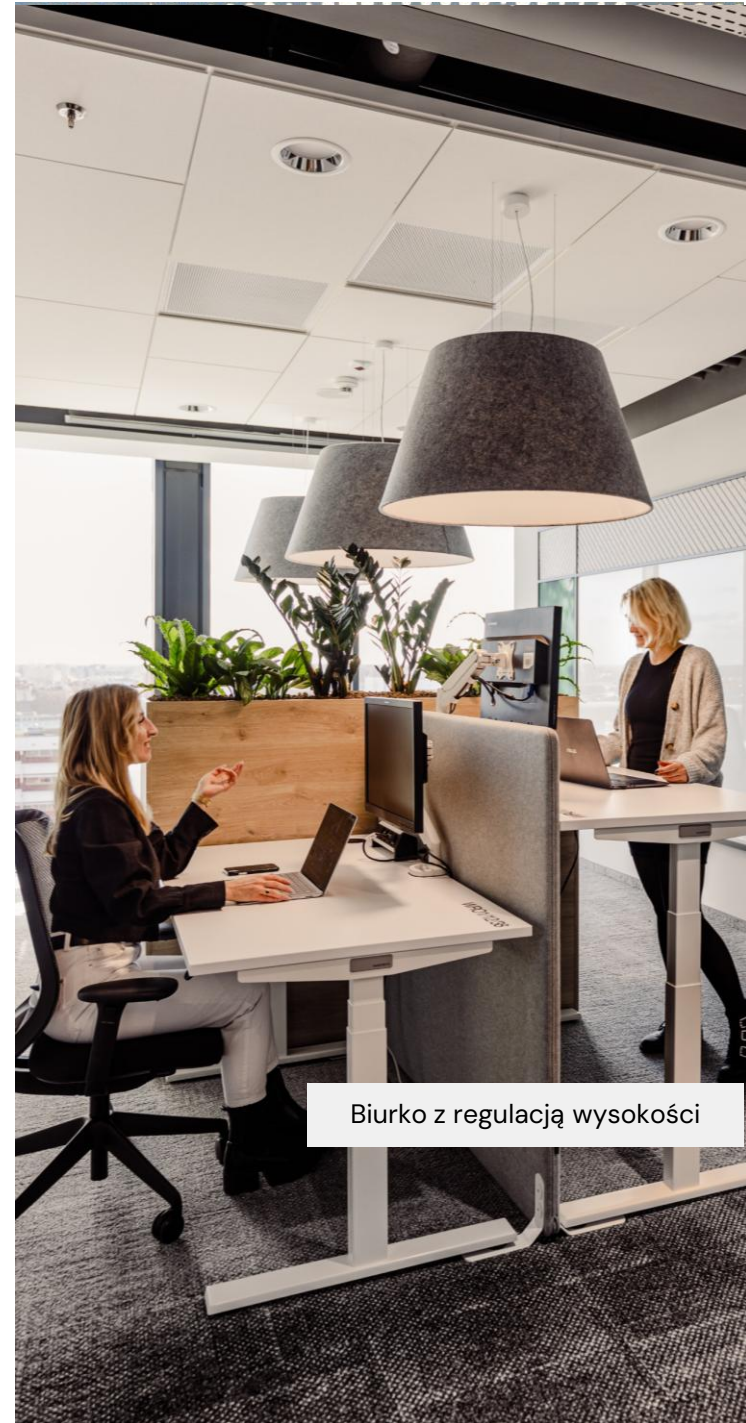

Strefy spotkań i współpracy

Podział na strefy ciche i głośne

Biurko z regulacją wysokości

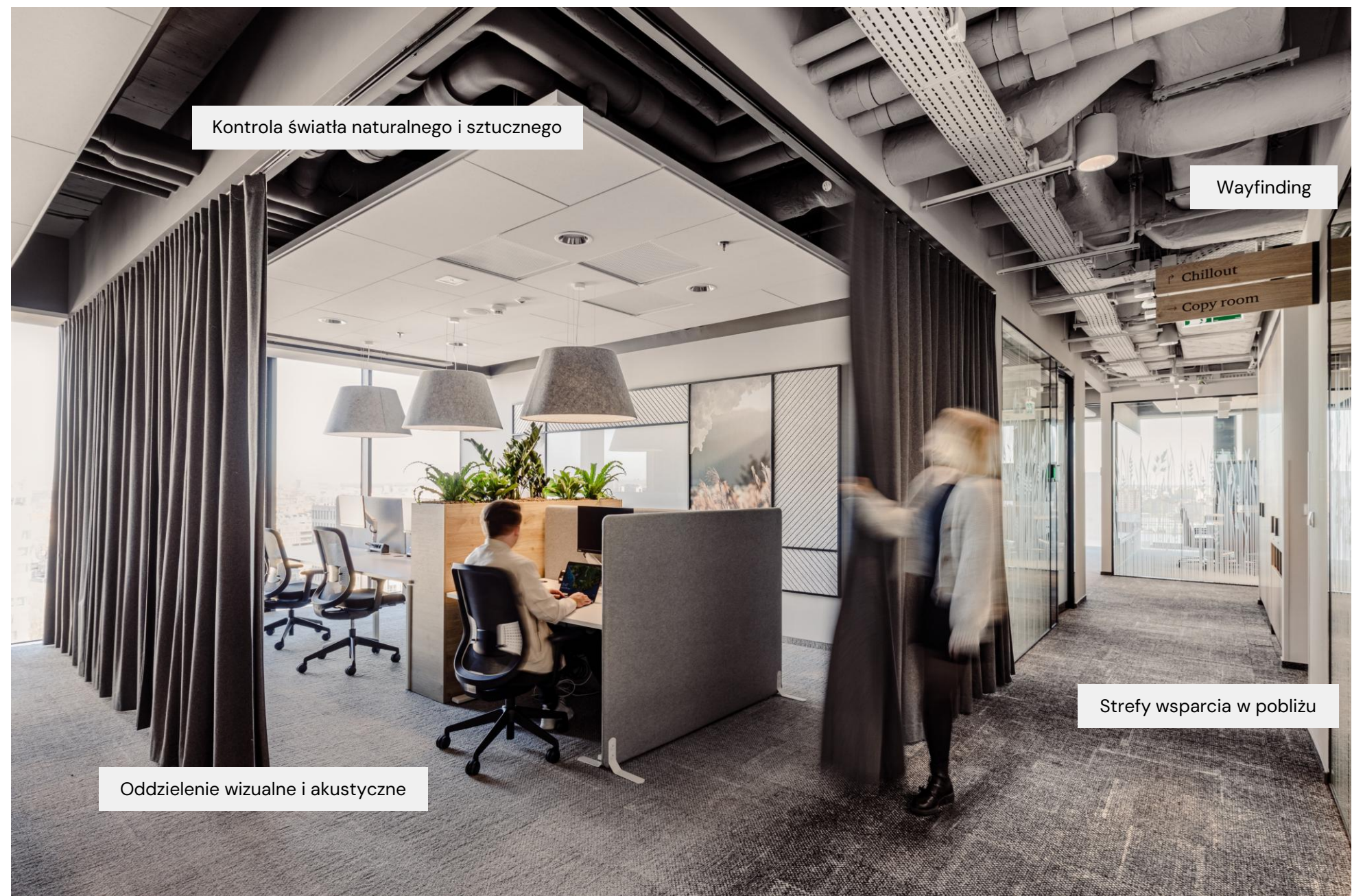

Biofiliczny design

Aktywne siedziska

Rytmiczność, czytelność funkcji

Kontrola światła naturalnego i sztucznego

Wayfinding

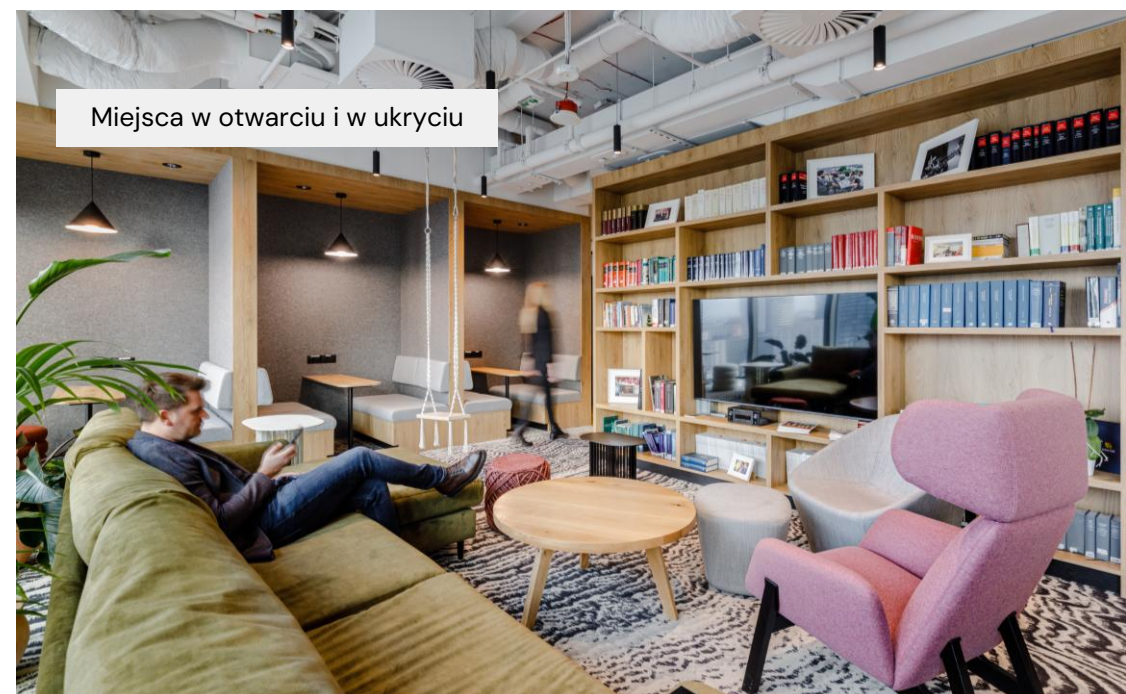
Strefy wsparcia w pobliżu

Oddzielenie wizualne i akustyczne

Indywidualne stanowisko pracy

Strefy relacji społecznych

Dlaczego to ważne?

Unikający bodźców*

Neutralni*

Poszukiwacze bodźców*

Projektując dla ekstremów
projektujemy dla wszystkich

*W oparciu o test Sensory Matrix™ Sensory Intelligence Consulting,
Bodźce mogą obejmować kształt, formę, kolor, teksturę, światło
oraz inne bodźce wielozmysłowe jak ruch, hałas, zapach i dotyk

Najważniejsze wnioski

workplace

Słuchaj i nie zakładaj niczego z góry

- Potrzeby osób neuroatypowych są różne i nie zawsze widoczne
- Zacznij od rozmów – z pracownikami, klientami, użytkownikami
- Stale się edukuj

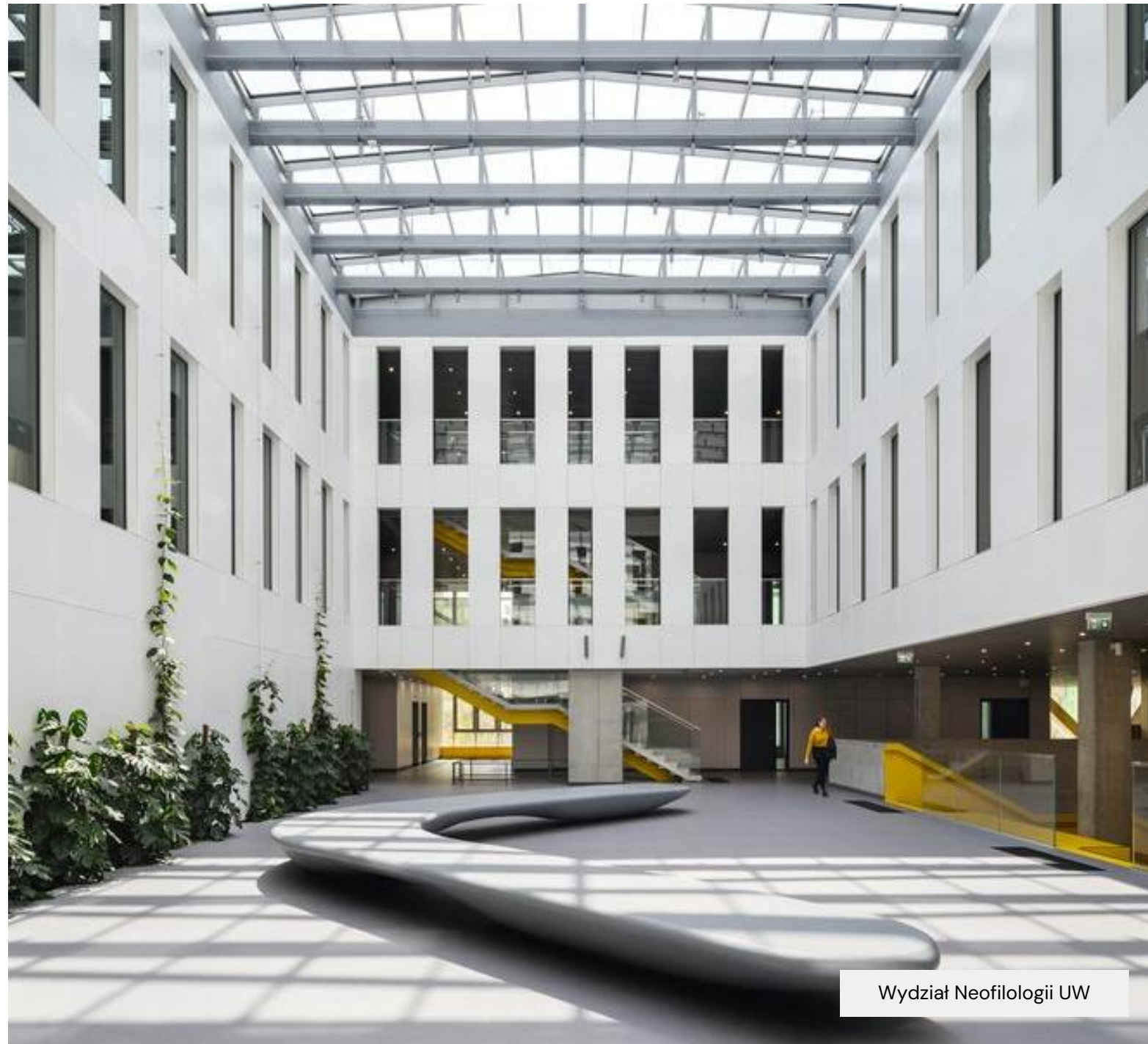
Twórz różnorodne zespoły projektowe

- Angażuj osoby neuroróżnorodne
- Korzystaj z interdyscyplinarnej wiedzy (w tym ekspertów od oświetlenia, zieleni, dostępności)

Przestrzeń ma znaczenie

- Projektuj przestrzeń różnorodną, dającą możliwość wyboru i dostosowania do indywidualnych potrzeb

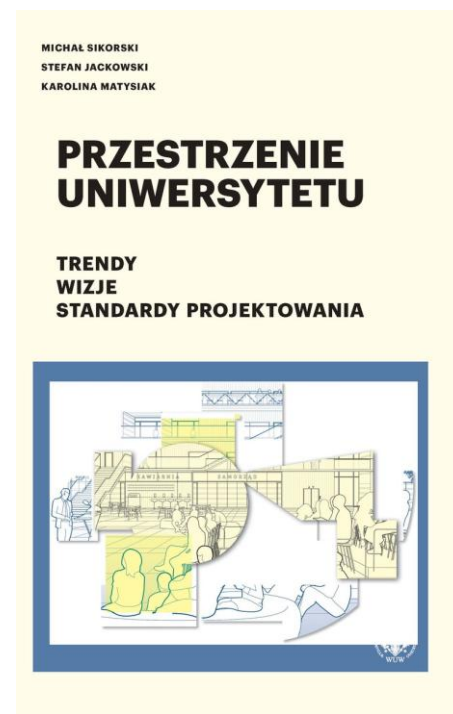

Wydział Neofilologii UW

Wydział Neofilologii UW

Wdrożenia w świecie akademickim

Składniki przestrzeni biurowej

Środowisko pracy składa się z trzech podstawowych funkcji:

Przestrzeń do pracy indywidualnej – powinny zapewniać warunki do skupienia i wykonywania zadań indywidualnych. Są one szczególnie ważne dla osób neuroatypowych, ponieważ część z nich postrzega biuro przede wszystkim jako miejsce do wykonywania pracy. Inne funkcje, takie jak socjalizacja, wymiana wiedzy czy budowanie poczucia przynależności, schodzą na dalszy plan.

Przestrzeń do współpracy – uzupełniają podstawową funkcjonalność każdego biura. Bez nich skupienie w strefach pracy indywidualnej staje się niemożliwe. Współpraca generuje hałas i dlatego powinna się odbywać w odpowiednich miejscach.

Przestrzeń do regeneracji – są równie ważne w utrzymaniu poziomu skupienia i produktywności. Regeneracja może się odbywać w ciszy, aktywnie czy podczas wspólnych posiłków. Dla wszystkich potrzeb powinno się znaleźć odpowiednie miejsce.

*
Proporcja czy przenikanie tych funkcji różni się w zależności od specyfiki organizacji. W każdym biurze występują też inne przestrzenie wsparcia, takie jak recepcja, magazyn czy copy point, ale nie są one przedmiotem tego opracowania.

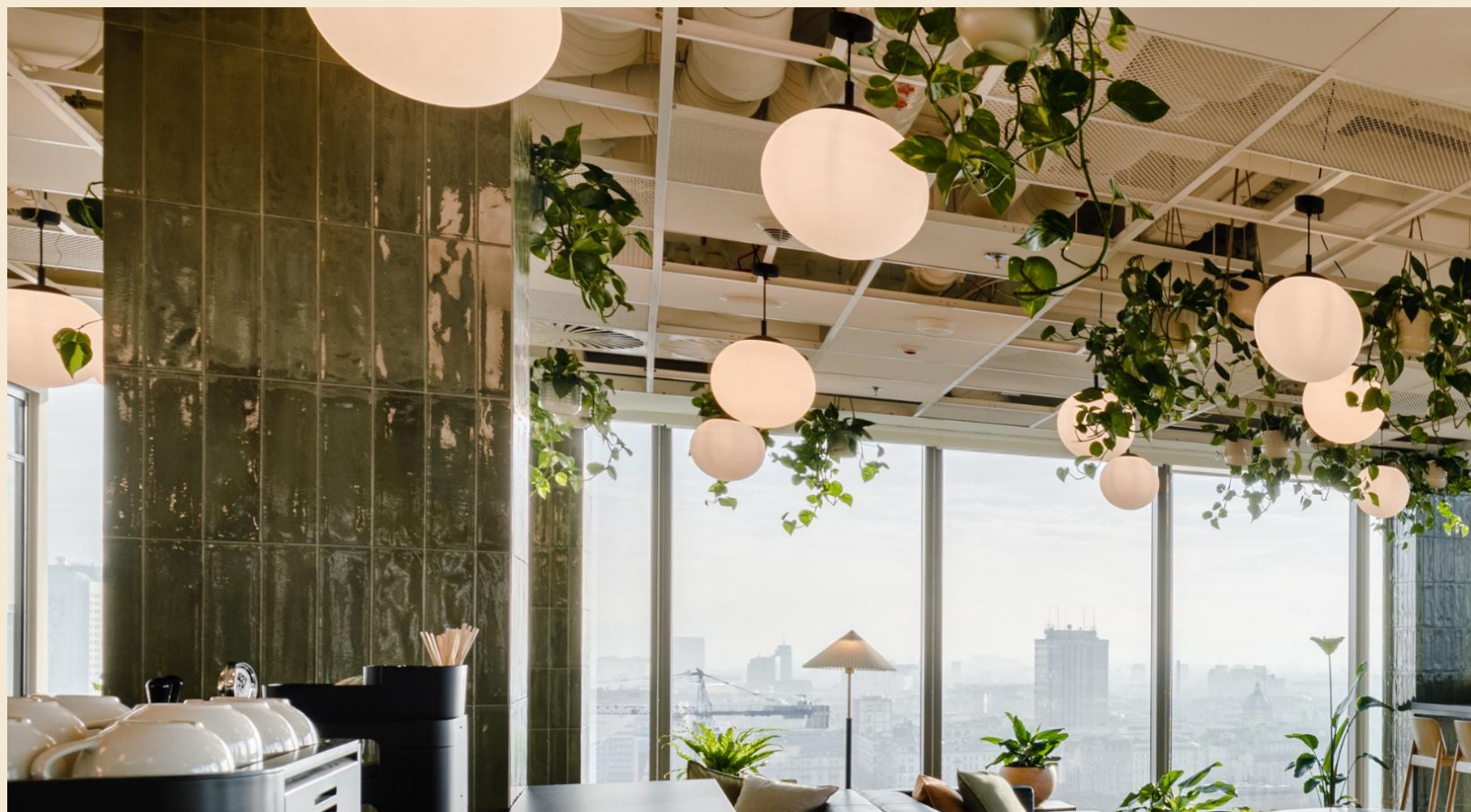
Neuroróżnorodni w biurze.
Jak projektować neuroinkluzywne przestrzenie pracy?

workplace SKANSKA IMPRONTA EN

Neurodiversity
in the office
How to Create Neuroinclusive Work Spaces?
Download the report

A czego Ty potrzebujesz?

Masz pytania? Skontaktuj się z nami!

Barbara Majerska
Research and Strategic Design Director
barbara.majerska@workplace.pl

Igor Łysiuk
Senior Architect and Research Specialist
igor.lysiuk@workplace.pl

